

Az EFOP-3.3.7-17 Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a köznevelési intézményekben

Személyre szabott tanulási környezet kialakítása a VÁGMSZIK-ban a hátránykompenzáció és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

Innovációs műhelyek kialakítása, élménypedagógia képzési módszertan

Készítette: Ignáczy Zsolt, Szabó Béla, Tatomirovics Gábor

Résztvevők: Bodnárné Toldi Szilvia, Czine Zoltán, Dihen Miklós, Fodor Kalán Edina, Ignáczy Zsolt, Kaluczki Gyula, Kicska Gábor Zoltán, Medve- Kalucki Edina, Mezei Katalin, Nagyné Fejér Emese, Pásztorné Bakos Andrea, Rostás János Tiborné, Samu Tibor, Szabó Béla, Zsíros László, Tatomirovics Gábor, Tóth Attila, Tóth János

Bevezetés

A módszertan kidolgozásának alapvető igénye mind a pedagógus és a tanuló szempontjából kulcsfontosságú, mert a mai felgyorsult világban alapvető feltétel, hogy a kor követelményeinek és technológiai színvonalának megfelelő oktatást valósítsunk meg. A mai tanulókat teljesen más ingerek érik a mindennapi életben az IKT eszközök robbanásszerű elterjedése az okoseszközök és az internet térhódítása nagy kihívás elé állítja az iskolát és a pedagógusokat is. A technológiai fejlesztés megállíthatatlan ezért a pedagógusnak alkalmazkodnia kell a megváltozott igényekhez, ami óriási kihívás. A tanulók olyan sajátos tanulási környezetet igényelnek, amelyben együtt dolgozhatnak és segíthetik egymást, változatos eszközöket és információs forrásokat használva, a tanulási célok eléréséhez és a problémamegoldó tevékenységhez. hangsúlyos szerepet kap a tanulás a tanítással szemben.

Az pedagógusnak új szerepkörben kell helyt állni:

- Ismerni és használnia kell a tanulást segítő új módszereket,
- rugalmasan kell szerveznie a tanulást,
- empátikus, megerősítő, fejlesztő, értékelő
- előítéletmentes, befogadó, multikulturális szemléletű
- motiváló, aktív cselekedő, szakértő.

A korszerű digitális pedagógia a következő készségek, képességek fejlesztését teszi lehetővé:

- vizuális és auditív felfogó képesség,
- problémafelismerő és -megoldó képesség,
- beszéd és kommunikáció,
- figyelem, alkotó képzelet, kreativitás,
- térbeli tájékozódás, koordinációs képesség,
- manipulációs képesség,
- szellemi aktivitás,
- önbizalom, önértékelés,
- emlékezet és gondolkodás.

A pályázatban vállaltuk, hogy nyitott tereket kívánunk biztosítani és eszközökkel segíteni többek között az intézmény innovációs munkáját, az iskolai projektfeladatok elvégzését, a diákok kreatív készségeinek kibontakoztatását, a tanórán kívüli egyéni és kiscsoportos tanulást, a közös játékot. Fontos figyelembe venni a gyermekek életkori sajátosságait, különös tekintettel

az egyéni különbségek differenciálására. Ezek figyelembevételével mellett olyan foglalkoztatási formákat kell előnyben részesíteni, melyek biztosítják, hogy a különböző kulturális, ismeretterjesztő, fejlesztő jelleggel bíró tartalmak a gyermekek számára megfelelő módon kerülhessenek átadásra. A középiskolás korosztály körében az informatikai eszközök és az azokra letölthető alkalmazások használata igen elterjedt, ezért a kommunikációban, kapcsolattartásban és informális tanulás terén a mindennapi élet természetes velejárójává válik. Az innovatív pedagógiai módszerek vonatkozásában a hangsúlyt a tudásról és az ismeretek megtanításáról a képesség és készségfejlesztésre, valamint a motiváltság kialakítására helyezzük. Figyelembe vesszük a tanuló sajátos, egyéni igényeit, individuális, a sajátos tanulási környezetet és mindennek az elfogadását. A nem szokványos tanulási módszerek feltételezik a tanári szerepek átalakulását. A facilitátor, mint szerepkör egyik fontos komponense a projektnek. Tanulóink egyszerre alkalmazzák az IKT eszközöket, a felfedező tanulást, a munka közben szerzett tanulást, s legfőképpen a projektmódszer elemeit.

Konkrét célok:

- A VÁGMSZIK Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok segítése,
- Az önismeret fejlesztésével és szakmai tanulmányutak segítségével helyes és tudatos pályaválasztás megalapozása,
- Önálló információszerzés és feldolgozás, rendszerezés képességének fejlesztése,
- Iskolai vagy osztályszintű közösségtudat javítása,
- Az iskolai rendtartás bensővé tétele.

Fejlesztendő kompetenciák:

- Kreativitás
- beszédkésztség, szövegértés,
- gondolkodás és ismeretszerző,
- rendszerező képesség
- együttműködés
- digitális kompetencia
- akarati képességek
- szociális és közösségi kompetenciák

Elvárható produktumok:

- digitális gondolattérkép, ötletbörze és szófelhő a projekthez,
- jegyzetek, tesztek,

- fotódokumentáció, fotókiállítás,
- bemutatók (óra és dokumentum),
- videó, beszámolók, értékelési dokumentációk,

A pályázat keretében beszerzett eszközök felhasználásával kialakított tanulói környezet, és innovációs műhelyek kulcsfontosságúak a hatékony és örömteli tanulás létrejöttéhez. A tanulás külső körülményei nagymértékben meghatározzák az ismeretszerzési folyamatot, valamint a belső állapot megteremtését. Mindenki számára egyformán ideális tanulóhely természetesen nincs, mindenkinek mást és mást jelent az ideális tanulási tér, egy azonban biztos, hogy megpróbáltuk megteremteni a megfelelő hangulatot és teret az informális és nonformális tanulás sikerességéhez. A nem formális tanulási térnek egy úgynevezett „babzsák sarok” került kialakításra. A projekt keretén kialakítottunk egy speciális fejlesztő tantermet IKT eszközökkel, amelyet a cél elérése érdekében a projektekhez használhattak a kollégák.

Együtt tanuló csoportok létrehozása, együtt tanulás web 2.0 alkalmazásával.

A pályázat keretében a tanulók és a pedagógusok is felkészítésen vettek részt, amelynek keretében megismerkedtek a használható technológiákkal, eszközök gyűjteményével. Keretrendszerként, az intézménybe már előzőleg bevezetett és a pedagógusok által használt Office 365 csomag lett meghatározva, ami nagyon jól használható az informális és nonformális oktatás megvalósítására. A pedagógusok mellett a tanulóknak is létrehoztuk a belépéshez szükséges azonosítókat, ezáltal bárhol használhatják a rendszer szolgáltatásait. Emellett természetesen a Web 2.0 alkalmazásával a pedagógusok szabad kezet kaptak a választott technológia használatára a csoportok létrehozására. Ez azért fontos, mert a formális, iskolarendszerű oktatás mellett az informális és nonformális tanulási lehetőségek kialakítása lehetőséget ad a tanulók fejlődésére.

A projektek a gyerekeket egy komplex feladat megoldása elé állítják, ami a valóságos eredmény, illetve produktum megalkotásának örömeivel honorálja őket a befektetett munkáért. Ebben a korban a már meglévő tanulói tapasztalat, lehetővé teszi a projekt-módszer alkalmazását, mint új tanulási technikát. Ezáltal élményszerűvé válik az ismeretszerzés.

Digitális eszközökkel támogatott önálló tanulási képesség kialakítására nagy hangsúlyt fektettünk a web 2.0 eszközök hatékony alkalmazásával, amelyek a következők

- Médiamegosztás
- Média létrehozása és alakítása
- A párbeszéd helyei

- Online játékok és virtuális világok
- Szociális hálózatok
- Közösségi kedvencek
- Közös szerkesztés
- Wikik- az osztályterem falainak lebontása

Web 2.0 és IKT eszközök gyűjteménye lehetőséget adott a pedagógusok számára a projektek megvalósítása során, hogy a saját digitális kompetenciájukhoz igazodó feladatok útján a tanulókat élményszerűen juttassák el a projekteken kitűzött célra. A megvalósítás során használt eszközök:

- Gondolattérképek
- Szófelhők
- Történet-készítők
- Együttműködést támogató eszközök
- Prezentációk
- Közösségi oldalak, könyvjelzők
- Kreatív eszközök
- Interaktív tábla szoftverei
- Online (virtuális) tantrem
- Képforrások

A projektek megvalósításában használt Web 2.0 alkalmazások

Office 365 keretrendszer

Elsődleges oktatási keretrendszerként az Office 365 felhőalapú szolgáltatás csomagot jelöltük meg amelyet a Microsoft minden magyarországi oktatási intézmény számára ingyenesen biztosít, amely több különböző online szolgáltatást foglal magába. A csomag része többek között az Exchange Online e-mailszolgáltatás, a SharePoint Online csoportmunka-támogató szolgáltatás, valamint a Skype for Business valós idejű kommunikációs rendszer.

Az Office 365 „Szoftver mint szolgáltatás” modell szerint működik. Ez a felhőszolgáltatások leginkább felhőbe helyezett variációja, ez azért fontos szempont a kiválasztásnál, hogy a tanulók a projektekhez kapcsolódó feladatokat és az ezekhez kapcsolódó ismeretanyagot egy helyen tudják kezelni elérni térben és időben bárhol és bármikor. Minden tanulónak a belépéshez szükséges azonosítókat és oktatás keretében megismerkedhettek a rendszer

használatával előnyeivel is. A projektek megvalósításánál fontos volt, hogy egy egységes kerettrendszert használjunk, ami tanulók számára is érdekes és a későbbiekben hasznosítható az oktatási folyamatban.

A pályázat megvalósítása során használt Office 365 alkalmazások:

- Teams (csoportok szervezése, kapcsolattartás, informális tartalmak kategorizálása)
- Forms (űrlapok, tesztek készítése)
- Naptár (feladatok, határidők kezelése)
- PowerPoint (online bemutatók készítése, közös használat)
- SharePoint (csoportwebhely, tartalmak kategorizálása)
- Stream (szervezeti szintű videotárhely)
- Word (online dokumentumok, közös használat)
- OneDrive (felhőtárhely, megosztás)

Google

Mivel a Google leggyakrabban használt keresőszolgáltató ezért ennek fontosságát kiemelten kezeltük a diákok és a pedagógusok felkészítésében is. A cél az, hogy a tanuló meg tudja keresni a számára fontos információkat és a megfogalmazott irányelvek alapján fel tudja dolgozni, értelmezni, a kapott információ halmazt. A Google természetesen nem csak egy kereső annál sokkal szélesebb körben használható az informális tanulás tekintetében ezért számos szolgáltatását használtuk a projektek megvalósítása folyamán.

Ezek a teljesség igénye nélkül a következők:

- Google kereső (Kulcsszavas kereső)
- Google Képek (Képkereső)
- Térkép (tájékozódás, tervezés, rendszerezés)
- Utcakép (térlátás, vizuális készségek)
- Youtube (videómegosztó)
- Gmail (elektronikus levelezés)
- Űrlap (feladatlapok, felmérések, tesztek)
- Dokumentumok (online szövegszerkesztő)
- Táblázatok (online táblázatkezelő)
- Drive (felhőszolgáltatás)

A másik előny a Google esetében, a mobil alkalmazások tekintetében keresendő, a fent felsorolt szolgáltatások kivétel nélkül elérhetők a mobil operációs rendszereken is, így biztosítva, hogy mindig elérhetők legyünk az online térben.

A *FaceBook közösségi média* a kapcsolattartás fontossága a tanulókkal a digitális világban elengedhetetlen, amelyek használata nélkül a mai fiatalok elveszettnek érzik magukat. Ebből kifolyólag igénylik a folyamatos tájékoztatás, beszélgetés lehetőségét, és az információk azonnali hozzáférését ezt felhasználva az egyes kollégák ezt a módszert használva komoly eredményeket értek el a pályázat keretében.

A *Kahoot* szolgáltatást is nagy sikerrel használtuk a projektek megvalósítása során. Az alkalmazás nagy előnye, hogy a feladatsor megoldható okos telefonról, tabletről és laptopról és lehetőséget ad csoportmunkára is. Nagyon nagy előny a használatánál a versenyhelyzet kialakulása, mert a kérdésekre nem elég jól válaszolni, az idő is fontos tényező. Ezt a tanulási értékelési formát nagyon élvezte minden korosztály mivel egymással versenyezve mindenki az első helyen szeretne végezni.

A *Redmentát* szintén sikeresen alkalmaztuk a projektek során mivel ez egy olyan feladatlapkészítő alkalmazás, amely megkönnyíti és gyorsabbá teszi az oktatók munkáját, létrehoztunk osztályokat, küldtünk a tanulóknak feladatokat, és nyomon követtük az eredményeiket. Nagyon hasznosan tudtuk használni tudásellenőrzésre, akár iskolai és otthoni keretek között is.

A *LearningApps* interaktív építőkövek segítségével a projektek előkészítésében és lezárásában értük el, hogy a tanulási és tanítási folyamatokat élményekben gazdagon informális formában . közvetlenül érhessék el a tanulók.

Projektek egységes módszertani felépítése:

A projektek elkészítésnek alapjait a 21. századi oktatás tanulási és oktatási tevékenységek mentén alakítottuk ki ez alapján a pedagógusok a következők alapján tervezték és valósították meg projekteiket.

- Előkészítés
 - Az adott témához igazodó ismeretek analizálása.
 - Eszközök, alkalmazások hozzárendelése a témához igazodó tartalom bemutatására
- Tudásépítés
 - A megjelölt eszközrendszer felhasználásával informális és nonformális formában történjen az ismeretátadás.
 - Értékelhetőség, értelmezés, elemzés, rutin tevékenységek, tantárgyak között átívelő legyen
- Együttműködés
 - Munkaformák meghatározása a célcsoport igényeihez viszonyítva.
 - Közösén, párokban, csoportosan
 - Tartalom, folyamat, eredmény
- IKT használat
 - Az IKT eszközrendszer használatának lehetőségei a projekt megvalósítása során
 - Fel kell tenni a kérdést, hogy szükséges? Milyen eredményt várunk el tőle?
- Problémák megoldása és innováció
 - A projektek valós problémák felvetésére épüljenek, amelyek kapcsolódnak az iskola profiljához, de jelenjen meg az innovációs törekvés a megvalósítás során.
- Önszabályozás
 - A projektek időbeli meghatározása (rövid, hosszú távú)
 - Feladatterv készítése
 - Felelősök meghatározása
- Értékelés
 - Projektek sikerességének értékelése

Megvalósult projektek a pályázat keretében.

VAYSHOCK és Viharvadászat Magyarország Projekt

Megvalósítás időpontja: A pályázat teljes időtartalma

Műhelymunka megvalósításának célja:

A felhasználók jellemzően kommunikálnak egymással, és kapcsolatokat alakítanak ki egymás között. Az interaktivitás és a fogyasztók egymással folytatott kommunikációja miatt napjainkban alig van olyan oldal, amely köré ne szerveződne valamilyen közösség.

Műhelymunka megvalósításának célja:

- informális tanulási módszerek bemutatása
- informális tanulási módszerek tudatos használata
- Közösségépítés
- Információáramlás megkönnyítése
- Digitális kommunikáció fejlesztése
- Az internet tudatos használatára nevelés
- Digitális közösségformálás, közösségépítés
- Pályaorientáció
- IKT kompetenciák fejlesztése
- Digitális demokrácia gyakorlása

Célcsoport: Iskolánk jelenlegi és volt diákjai

Megvalósítás:

A két telephelyen működő iskolánkban nagy problémát okozott az információ nem megfelelő áramlása. Többször éreztük ennek hiányát például mikor egy osztály nem volt kellő képpen tájékoztatva egy adott iskolai programról, mert az osztályfőnök éppen betegszabadságon volt. A tanév elején egy ekkora tantestülettel és diáklétszámmal, szerteágazó képzési palettával elkerülhetetlen, hogy ne legyenek fennakadások az órarend elkészítésénél. Az ezekhez hasonló nehézségek leküzdése érdekében hoztam létre egy későbbi szavazásnak köszönhetően a VAYSHOCK nevet viselő facebook zárt csoportot.

A csoport tagjai csak és kizárólag jelenlegi, vagy volt diákjaink lehetnek, illetve azok közvetlen hozzátartozói. Ennek köszönhetően nagy teher került le az osztályfőnökök válláról a tanulóik informálását illetően. Mivel szinte minden diák rendelkezik okostelefonnal és internet elérhetőséggel, már nem okoz gondot tájékoztatni a gyerekeket akár vasárnap délután is egy adott órarend változásról.

Az elején még egy irányú kommunikációt hamarosan felváltotta a tényleges, a web 2.0 definíciójának megfelelő két irányú kommunikáció. A diákok kezdetben az aktuális órarend után érdeklődtek, majd később egyre gyakrabban kerültek fel diákok által készített életképek az iskoláról. Megosztották az oldalon, ha találtak egy ruhadarabot, vagy kulcscsomót. Majd szépen lassan amolyan audio-vizuális iskolaújsággá nőtte ki magát a csoport. Iskolai versenyfelhívások, versenyeredmények, tanulmányi kirándulások fényképes, videós, szöveges beszámolóival motiválták a tanulóinkat a jobb eredmény elérésére. A továbbtanulási lehetőségek, nyílt napok ismertetőinek köszönhetően senki nem maradt le a végzős diákok közül a fontos információkról. Fotós és videós versenykiírásokkal fejlesztettük diákjainkban az IKT kompetenciákat. Megjelenési lehetőséget biztosítunk amatőr költő, képzőművész tanulóinknak, hogy visszajelzést kapjanak társaiktól a zárt csoporton belül. Volt diákjaink riportot adnak a csoportban arról az iskoláról, ahova továbbtanulni mentek. Így egyszerre az utánkövetés és a pályaorientáció is megvalósul a VAYSHOCKnak köszönhetően.

Egyik diákunk a csoport aktivitását látva kedvet kapott egy saját csoport létrehozásához, melyben saját hobbjának élhet és fejlesztheti kompetenciáit. Az egyre bővülő közössége jobbnál jobb fotókat posztol az oldalon. Az oldal tagjait az egyre minőségibb fotók megjelenése mégjobb munkára ösztönzi. Mára már több, mint 1700 tagot számláló csoportban nem csak diáktársak és pedagógusok posztolnak és írják meg véleményüket, de az ország minden táján találhatunk felhasználókat. A VAYSHOCK csoport mellett ennek a Viharvadászat Magyarország nevű oldalnak is jelentős közösségépítő szerepe van. Tanulóink, tanáraink versengenek egymással a minél jobb fotók elkészítésében. Pedagógiai szempontból nem csak a vizuális érzékenysége fejlődik diákunknak, hanem a kommentjei, posztjai érdekében bővíti szókincsét és igyekszik minél többet olvasni annak érdekében, hogy minél árnyaltabban tudjon fogalmazni, az oldalán megnyilvánulni. Készségei fejlődésének köszönhetően mára már egy hírportál hasábjain is láthatjuk fotóit, olvashatjuk egyre választékosabb sorait.

Egy diáktársán gyakorolja szabadidejében a portréfotózás rejtjelmeit, melynek segítségével nem csak saját esztétikai érzéke fejlődik, de motiválja társait is olyan hobby megválasztására, melyben elismerést szerezhetnek maguknak. Gyakran fotózza iskolai rendezvényeinket is,

melyeket az iskola honlapján megtekinthet az érdeklődő. A csoportja létrehozása óta nem csak széppérezke, vagy fotós készségei fejlődtek, hanem kommunikációja, szókincese, informatikai ismeretei is. Adminisztrátori feladatai gyakorlása közben fejlődött felelősségvállalása másokért, munkájáért. A csoportnak köszönhetően ismerőseit is arra sarkallja, hogy vegyék észre a világ szépségeit, mozduljanak ki a természetbe.

Értékelés:

A kezdetben a diákok informálását célzó facebookos csoport várakozásokon felül teljesített. Az információ gyors áramlásán túl nem csak a web 2.0 definíciójának megfelelő kétirányú kommunikációs csatornává fejlődött, hanem egyik diákunkat egy saját csoport létrehozására is ösztönözte. A VAYSHOCK zárt csoport megszűlése után a tagok szavazhattak, hogy mi legyen a csoport neve. Gyakorolva ezzel a demokrácia nyújtotta lehetőségeiket. Az órarend változásainak ismertetése után valóságos közösségi térré nőtte ki magát. Elindult a kommunikáció az egyes iskolai rendezvényekkel kapcsolatban. Háziversenyek felhívásai, iskolán kívüli rendezvények tájékoztatóinak vált színterévé a csoport. A szülők bevonásával sokkal könnyebbé vált a kapcsolattartás az intézmény és a családok között. Utánkövetésként és pályáorientációs részként a csoportban megszólalhattak volt diákjaink is, akik riport formájában számolhattak be arról, hogy milyen az érettségi utáni élet az általuk választott felsőfokú oktatási intézményekben. A kitűzött célokat sikerült megvalósítani, ráadásul a már korábban említett diákunk saját csoportot alapítva pedagógiai segítséggel elmerült az adminisztrátori moderátori feladatok megismerésében. Emellett egyre fejlődik esztétikai érzéke, bővül szókincese és szakmai tudása a fotózás terén. Iskolai rendezvényeinket is gyakran ő örökíti meg digitális fényképezőgéppel. Diákunknak volt egy hobbyja, melynek teret adva, lehetőséget biztosítva a kibontakozásra beletanul szépen lassan a szakmába.

Diszkusszió:

A mai modern fejlődő társadalmunkban a web 2.0-nak nagy szerepe van és egyre nagyobb jut a későbbiekben. A diákoknak egyre magasabban van az ingerküszöbük. 30 évvel ezelőtt, elég volt színes ábrákat készíteni az írásvetítő fóliákra és a gyerekeket le lehetett kötni fél órákra. Ma az okostelefonok világában a pedagógusnak, az intézményeknek folyamatosan fejleszteniük kell IKT kompetenciáikat, hogy le tudják kötni a diákok figyelmét. Ki kell aknázni az összes létező kommunikációs utat a naprakész információ biztosítása érdekében. Az pedig, hogy egy diák a jó példa láttán saját maga alkot csoportot, illetve adminisztrálja azt mindezt szinte autodidakta módon, külön öröm az intézmény számára is.

„Pályaorientációs projekt”

Megvalósítás időpontja: 2018. 09. 03-tól 2019.09.26-ig

Innovációs műhelyek kialakítása, élménypedagógia a „Pályaorientációs projektten ” programsorozaton belül

Informális tanulási tartalmak fejlesztése

Műhelymunka megnevezése: Innovációs műhelyek kialakítása, élménypedagógia

Műhelymunka megvalósításának célja:

- informális tanulási módszerek bemutatása
- informális tanulási módszerek tudatos használata
- az intézményünkbe látogató pedagógusok megismerjék a verseny során alkalmazott informális tanulási módszereket, eszközöket
- a nyolcadikos tanulók megismerjék intézményünket és az oktatott szakmáinkat, elősegítve ezzel azt, hogy több tanuló jelentkezzen az iskolánkba
- új IKT módszerek bemutatása, alkalmazása

Célcsoport:

- beiskolázási körzetünk 7-8-os diákjai
- beiskolázási körzetünk 7-8-os osztályokban tanító pedagógusai, osztályfőnökei

Fejlesztendő kompetenciák:

Kreativitás, beszédképesség, szövegértés, kritikus gondolkodás, ismeretszerző és megosztó, rendszerező képesség, felelősségtudat és kulturált viselkedés, magatartásforma készségének fejlesztés, digitális, szociális (közösségépítés, versenyszellem, kudarckezelés, csapatszellem), állampolgári, kezdeményező-képesség, vállalkozói, matematikai, eszközjellelű és közösségi kompetenciák.

Fejlesztendő feladatok:

- felkészülés a felnőtt lét szerepeire
- gazdasági nevelés

- kommunikációs képesség fejlesztése
- online kommunikáció
- tájékozódás térben
- tájékozódást segítő eszközök megfelelő használata

Módszerek és eszközök:

Internet: A feladatok előkészítése és online térképek, applikációk letöltése használata, az elkészült fotók, dokumentációk összegyűjtése

PPT: A tájékozódás áttekintés, időbeli fejlődés, elemzés, adatok összefüggések feltárása

Youtube: filmrészlet megtekintése

Mobiltelefon: A tájékozódáshoz használható modern infokommunikációs eszközök megfelelő használata

Online applikációk (learningapps, térképpaplikációk): applikációk összehasonlítása, kiválasztása. Learningapps: az elsajátított ismeretek gyors és interaktív ellenőrzése

Interjúk: a meglátogatott helyszínen található szakemberekkel történő szakmai beszélgetések

Csoportos munkavégzés: a program megvalósítása során a diákok kisebb csoportokban dolgoznak

Megfigyelés: irányított megfigyelés az empirikus úton szerzett ismeretek és a program feladatainak a megvalósítása során

Rendszerezés: a megszerzett ismeretek tanulók által és tanári segítséggel történő rendszerezése, elemzése

Érzékenyítés:

- Informális tanulási módszerek tudatos használata a mindennapi életben
- Tanulási módszerek terén történő szemléletváltás
- A diákok megismerik a iskolánkat és azok a mindennapi életbe betekintést nyernek

Ráhangelődés:

- A pályaaortintációs feladatok a learningapps, kahoot, online videomegosztó alkalmazások segítségével alkottuk meg

Érzékenyítés:

- Informális tanulási módszerek tudatos használata a mindennapi életben
- Informális tanulási módszerek alkalmazásával létrejött termékek népszerűsítése

Megvalósítás:

2018. Szeptember 26.-án pályorientációs nap volt intézményünkben, melynek célja a továbbtanuláshoz reális képet kapjanak a tanulók. Ennek projektnek az előkészítése több mint egy hónapos megfeszített munka eredménye volt, mert a résztvevő iskolák és diákokhoz előzetesen ellátogató kollégák tudatos munkájára volt szükség a projekt sikerességéhez.

Nagy lehetőség volt, hogy a pályázat keretében beszerzet eszközökkel és az előre elkészített alkalmazásokkal minden általunk tanított szakot jobban megismerjenek, hogy bepillantást nyerjen mindennapjainkba, megismerkedjen iskolánkkal.

A rendezvény keretein belül 95 általános iskolás diák érkezett hozzánk, A hozzánk érkező diákok kipróbálhatták, hogyan kell palacsintát sütni, szendvicset készíteni, pihenésképpen gyöngyből egyszerű ékszereket készíthettek maguknak, valamint betekintést nyerhettek egy igazi családi gazdaság mindennapjaiba, érdekes logikai játékokat játszhattak. Minden állomás a egy komplex feladat része volt, ahol a mobiltelefonjuk segítségével információkat kaptak a tevékenységek végzésére és megvalósításra.

Az egész napos program jó hangulatban telt. Olyan foglalkoztató pályorientációs programot kívántunk biztosítani a hozzánk látogató diákok számára, mely rendhagyó módon orientálja őket a pályaválasztás felé. Közben megtapasztalhatták milyen a csoportos és páros munka, hogyan lehet egy kis segítséggel a saját eszközeik használatával még érdekesebbé tenni az amúgy unalmasnak tűnő tanulást. Összeségében folytatni fogjuk ezen kezdeményezésünket, mert nagyon jó visszajelzés érkezett a programban vendégként résztvevő pedagógusoktól és diákoktól is.

Testes témák” című természettudományos vetélkedő.

Megvalósítás időpontja: 2018.09.03-2018. 10. 03.

Informális tanulási tartalmak fejlesztése

Műhelymunka megnevezése: Innovációs műhelyek kialakítása, élménypedagógia

Műhelymunka megvalósításának célja:

- informális tanulási módszerek bemutatása
- informális tanulási módszerek tudatos használata
- az intézményünkbe látogató pedagógusok megismerjék a verseny során alkalmazott informális tanulási módszereket, eszközöket
- a nyolcadikos tanulók megismerjék intézményünket és az oktatott szakmáinkat, elősegítve ezzel azt, hogy több tanuló jelentkezzen az iskolánkba
- új IKT módszerek bemutatása, alkalmazása

Célcsoport:

- beiskolázási körzetünk 7-8-os diákjai
- beiskolázási körzetünk 7-8-os osztályokban tanító pedagógusai, osztályfőnökei
- az intézményünk Természettudományos munkaközösségének pedagógusai
- az intézményünk diákjai (a program megvalósításába bevontt segítő tanulók)

Fejlesztendő kompetenciák:

kreativitás, beszédképesség, szövegértés, kritikus gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás, ismeretszerző és megosztó, rendszerező képesség, digitális, szociális (közösségépítés, versenyszellem, kudarckezelés, csapatszellem), eszközjellegű és közösségi kompetenciák

Fejlesztendő feladatok:

- környezettudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása
- gazdasági nevelés

Módszerek és eszközök:

Internet:

Kahoot: a kísérlet során szerzett empirikus módszer ellenőrzése és a „pontrablás” című feladatnál a tudás, pontosság és a gyorsaság mérésére kiválóan tudtuk felhasználni a szoftver által kínált lehetőségeket

QR kód: A matematikai résznél a diákok játékos kihívásnak és újszerű ötletnek érezték a megkapott feladat kódolását a rendelkezésükre bocsátott eszközök segítségével

PPT: Égitestekről szóló előadás

Cabri3D: a Platóni testek megépítésénél a szoftver segítségével készítettük el a testek ábráit és térhálóit, valamint modelleztük a szabályos testek térhálóit, mozgatás közben

Youtube: filmrészlet a Marsra szállásról

Laptop, mobiltelefon: modern infokommunikációs eszközök megfelelő használata

Csoportos munkavégzés: kooperatív munkaformák megjelenése a verseny egész folyamatában

Megfigyelés, rendszerezés: irányított megfigyelés az empirikus úton szerzett ismeretek alkalmazása a feladatmegoldások során

Ráhangelődés:

A beiskolázási verseny feladatait Office 365, learningapps, kahoot, online videomegosztó alkalmazások segítségével alkottuk meg

Érzékenyítés:

Informális tanulási módszerek tudatos használata a mindennapi életben

Informális tanulási módszerek alkalmazásával létrejött termékek népszerűsítése

Megvalósítás:

Az EFOP-3.3.7-17-2017-00039 program keretében iskolánkban 2018. 10. 03-án megrendeztük a „**Testes témák**” című természettudományos vetélkedőt. A beiskolázási körzetünk általános iskolái 12 csapattal, csapatonként 3-3 fővel képviseltették magukat. A verseny szervezése és lebonyolítása szoros együttműködési kapcsolatot teremt a potenciális tanulóink és azok intézményei, valamint a mi iskolánk pedagógusai és diákjai között. (10 kísérő pedagógus és 36 versenyző érkezett intézményünkbe.) A verseny gördülékeny lebonyolítása érdekében az e-mailben történő kapcsolatfelvételt követte a telefonon történő egyeztetés, erősítve ezzel a meglévő kapcsolatainkat.

A vetélkedőn egy érdekes fizikai ráhangoló, empirikus úton történő ismeretszerzéssel motiváltuk a diákokat. Az így megszerzett alkalmazói tudást rövid online ellenőrzés (kahoot) követte. (A diákoknak biztosítottuk a megfelelő digitális eszközöket.) A kísérletbemutató után a csapatok matematika, fizika, biológia, földrajz és kémia tantárgyakból mérhették össze tudásukat komplex feladatok megoldásával, ahol fontos szerepet kapott a csapatszellem és az együttműködés.

A versenyhelyszínek intézményünk több pontján voltak fellelhetők, annak érdekében, hogy az ide látogató diákok és kísérő pedagógusok minél színesebb képet kapjanak intézményünkről és annak mindennapi életéről így a projektek - versenyelemek - sorozatára felfűzött ismeretszerzési folyamat szerves részévé vált a vendégeink aznapi tevékenységéhez. A versenyhelyszíneken a szervezők a segítő diákok maximális bevonására és a web 2.0-ás eszközök használatára törekedtek a feladatmegoldások során.

Lehetőséget teremtettünk a kortáscsoportok (vendégtanulók és iskolánk diákjai) közötti személyes kapcsolatépítésre. A kísérő pedagógusok pedig lehetőséget kaphattak a versenyszervezőkkel és az intézményünk vezetésével történő eszmecsere, ahol törekedtünk iskolánk népszerűsítésére valamint információgyűjtésre a felhasznált munkaformákról, módszerekről.

„Geochaching tájékozódás”

Megvalósítás időpontja: 2019. 06. 17-től 2019.06.20-ig

Innovációs műhelyek kialakítása, élménypedagógia a „Geochaching tájékozódás” programsorozaton belül

Informális tanulási tartalmak fejlesztése

Műhelymunka megnevezése: Innovációs műhelyek kialakítása, élménypedagógia

Műhelymunka megvalósításának célja:

- informális tanulási módszerek bemutatása és tudatos használata
- intézményünk tanulói megismerjék és elsajátítsák az informális tanulási módszerek csapatmunkában történő néhány alkalmazását
- tanulóink környezettudatos szemléletének fejlesztése
- pozitív magatartásformáknak és szokások kialakítása
- Tanulóink képesek legyenek alkalmazni IKT eszközök nyújtotta lehetőségeket az információszerzési és tájékozódási folyamataikban

Célcsoport:

- intézményünk diákjai

Fejlesztendő kompetenciák:

Kreativitás, beszédkészség, szövegértés, kritikus gondolkodás, ismeretszerző és megosztó, rendszerező képesség, felelősségtudat és kulturált viselkedés, magatartásforma készségének fejlesztés, digitális, szociális (közösségépítés, versenyszellem, kudarckezelés, csapatszellem), állampolgári, kezdeményező-készség, vállalkozói, matematikai, eszközjellelű és közösségi kompetenciák

Fejlesztendő feladatok:

- környezettudatosságra nevelés
- felkészülés a felnőtt lét szerepeire
- gazdasági nevelés

- kommunikációs képesség fejlesztése
- online kommunikáció
- tájékozódás térben
- tájékozódást segítő eszközök megfelelő használata

Módszerek és eszközök:

Internet: A feladatok előkészítése és online térképek, applikációk letöltése használata, az elkészült fotók, dokumentációk összegyűjtése

PPT: A tájékozódás történeti áttekintése, időbeli fejlődése, térképszelvények rendszerezése, elemzése, adatok összefüggések feltárása az ábrák segítségével

Youtube: filmrészletek megtekintése

Laptop, mobiltelefon: A tájékozódáshoz használható modern infokommunikációs eszközök megfelelő használata

Online applikációk (learningapps, térképpaplikációk): applikációk összehasonlítása, kiválasztása, mérések és számítások megfelelő applikációk segítségével. Learningapps: az elsajátított ismeretek gyors és interaktív ellenőrzése

Tájéoló, iránytű: egyszerű

Északi irány meghatározása iránytű nélkül empirikus úton

Interjúk: a meglátogatott helyszínen található szakemberekkel történő szakmai beszélgetések

Csoportos munkavégzés: a program megvalósítása során a diákok kisebb csoportokban dolgoznak

Megfigyelés: irányított megfigyelés az empirikus úton szerzett ismeretek és a program feladatainak a megvalósítása során

Rendszerezés: a megszerzett ismeretek tanulók által és tanári segítséggel történő rendszerezése, elemzése

Érzékenyítés:

- Informális tanulási módszerek tudatos használata a mindennapi életben
- Környezettudatos életmód a mindennapokban
- Tanulási módszerek terén történő szemléletváltás
- A diákok megismerik a tájékozódás eszközeit és azok a mindennapi életben történő használatát

Műhelymunka megvalósítása:

Az EFOP-3.3.7-17-2017-00039 program keretében iskolánkban 2019. 06. 17-től 2019.06.20-ig került megrendezésre az informális tanulás „**Geochaching** tájékozódás” című program.

A foglalkozás 4 napon keresztül folyt és 3 nagy részből állt, melyek a következők voltak:

- I. Az első órában a tanulók interaktív előadás formájában elméleti ismertetést kaptak a tájékozódás történetéről, a térképhasználatról, az égtájak műszeres és empirikus úton történő meghatározásáról. Iránytűt készítettünk többféle módon. Játékos feladatokba ágyazottan gyakorlati számításokat végeztünk turista és online térképeken. Ezáltal a diákok képessé váltak egy tetszőleges hely, objektum beazonosítására, így elsajátították azokat az ismereteket amelyek a további feladatok megvalósításához szükségesek és természetesen használhatóak a mindennapi élet során is. Csapatmunkában tudatosan használják az internet különböző szolgáltatásait (helymeghatározás, térképi szoftverek, útvonaltervezés).
- II. A tanulóknak egy, két részből álló rejtvény megfejtésével (kreativitásuk és kezdeményezőképességük erősítésével), jutottak egy előre kijelölt - számukra ismeretlen a városunkban található - pontra, ahol egy mókás feladat végrehajtása után a juthattak a következő szintre, azaz újabb feladatsort kaptak kézhez. Ez a feladat 4 részből állt:
 - a) A tanulóknak rejtvény segítségével juthattak el városunk tanuszodájához, ahol az intézmény létrejöttével és működésével kapcsolatos szakmai kérdésekre kerestek választ interjú segítségével. Diákjaink kommunikációs képességeinek a fejlesztéséhez nagyban hozzájárult a tanuszoda vendégeivel és alkalmazottjaival készített interjú.
 - b) Az erdőben két helyszín meglátogatásával és ott környezeti problémák észrevételével teljesíthették a feladatot. (Az utolsó két nap esőzései nehezítették a feladat megvalósítását, így plusz értékeket adtak a csapatszellem és az együtt elvégzett munka tekintetében.)
 - c) A városközpontban található piac területének a felderítése és a megvizsgálása szintén kihívást jelentett a diákoknak. A városközpontunkat érintő valós, közlekedésrendészeti probléma megoldása során nagyon sok jó, kreatív ötlet született, melyet megosztottunk a városvezetés megfelelő szakemberével.
 - d) Egy fiktív bejelentést kaptak a diákjaink, melyben illegális szemétkerakodást észleltek. A diákoknak helyszíni szemlét és intézkedési tervet kellett készíteniük, nehezítve néhány a közelben található környezetvédelmi problémával. Javaslatot kértem a törvénytelen szemétkerakás megszüntetésére. (Az illegális szemétkerakást valós volt, de

nem most történt.) A program során a szemetet felszedtük, a városi hulladékkezelő társaság segítségével megszüntettük a környezetkárosító hatását.

- III. A Naményi útra visszaérkezve ellenőriztük a feladatok megoldását, feltöltöttük a túra során készült képeket az online felületre és összegeztük a nap eseményeit. A versenyszellem és a kudarckezelést erősítése jegyében a csapatok között napi helyezést hírtettünk.

A projektek sorozatára felfűzött ismeretszerzési folyamat és az így megszerzett alkalmazható tudás a tanulók mindennapi tevékenységébe beépült azaz informális tanulás terén a mindennapi élet természetes velejárójává válhatott.

A Rómeó és Júlia Nonformális módszerrel történő irodalmi érettségi tétel feldolgoása

Megvalósítás időpontja:2019.04.02 – 2019.06.10.

A nonformális tanulással igyekeztünk biztosítani azt, hogy meglegyenek azok a programok, melyek a tanulást mint pihenést, aktív szabadidő-eltöltést vagy önkifejezést testesítsék meg. Ezek ugyanis azok a színterek, melyeken a tanulást nem kényszerként vagy fárasztó feladatként éli meg a középiskolás. A tanulást ilyen szituációkban leggyakrabban nem is éljük meg „tanulásként”, hiszen nem ülünk iskolapadban, nem vizsgázunk semmiből, nem osztályozzák a teljesítményünket, és még csak nem is szorongunk mindeközben. A nonformális tanulás lényege egyrészt éppen ebben a sajátosságában rejlik: úgy tanulunk, hogy közben pozitív tapasztalatokat és sikerélményeket szerzünk. Másik értéke, hogy szinte észrevétlenül tesz minket nyitottabbakká, kreatívabbakká és műveltebbekké. Rugalmas jellegéből adódóan a formálisnál sikeresebben tudnak igazodni a résztvevők előzetes tudásához. A nonformális tanulás esetében azonban a külső, a rendszert merevvé tévő szabályozók hiányoznak, így marad idő és motiváció a csoport valós ismereteinek feltárására, a szintre hozásra is.

Céljaink:

- Diákjaink úgy tanuljanak, hogy azt ne vegyék észre.
- Élménypedagógia alkalmazása nonformális keretek között
- Együtt tanuló csoportok létrehozása
- Irodalmi érettségi tétel feldolgoása
- Kompetenciafejlesztés nem formális keretek között
- Közösségfejlesztés
- Jártasságok, készségek fejlesztése

Célcsoport:

- Korban és készségekben heterogén csoport 14-18 éves korosztály, kiknek jelentős része hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű középiskolás

Rómeó és Júlia projekt megvalósítása:

Érzékenyítés: A célcsoport kiválasztását követően a diákok megismerték a célokat és a feladatokat.

Ráhangelődés:

A diákok rejtvények és feladatlapok segítségével ismerkedtek meg a korabeli művészetekkel, építészettel, irodalommal. (internetet használva) Mindeközben nem csak tárgyi ismereteik, de szövegértési készségeik és IKT kompetenciáik is fejlődtek.

A ráhangelődés részekét és ugyanakkor közösségfejlesztésként ellátogattunk a tokaji Paulay Ede Színházba, ahol megtekintettük a Rómeó és Júlia két szereplős előadást. A diákok korábban megkapták a megfigyelési szempontokat, melyek később nagy segítségükre volt a mű feldolgozásában. Az előadást követő napon megbeszéltük a látottakat.

Kooperatív munkaforma:

Szakértői csoportok segítségével folytattuk tovább a munkát.

Felelevenítettük a látottakat, majd csoportonként kidolgoztak bizonyos jeleneteket. A mai kornak megfelelően írták meg a részeket. Ennek és az írói szabadságnak köszönhetően rengeteg ötlet született. A feladat után egyre motiváltabbak voltak a diákok.

A következő alkalommal, miután már kellően ismerték a történetet megnéztük Franco Zeffirelli - Rómeó és Júliáját illetve Baz Luhrmann – Rómeó + Júlia filmjeit. Az előzetesen kiadott megfigyelési szempotoknak megfelelően megbeszéltük a filmek dramaturgiáját, megvitattuk, hogy milyen különbségeket véltünk felfedezni a színházi és a filmes megvalósításokat illetően. Az ezt követő alkalommal alkotóműhely keretein belül választottunk ki és dolgoztunk fel filmrészleteket. Majd a kiválasztott jelenetek szövegekönyvét is megírták kooperatív keretek között. A csapatok versenyeztek a legjobb szöveg és legjobb jelenet megírásában. A mű fő vonalát alkotó 14 jelenet kiválasztását követően kiválogattuk az azokhoz kapcsolódó legjobb szövegekönyveket. Ezt követően kiválasztottuk a jelenetekben szereplő színészeket, majd az internet felhasználásával megtervezték a diákok a díszleteket és jelmezeket. A táncos részekben szereplő diákok kiválasztották a számukra tetsző zenéket, majd közösen kidolgozták az internet segítségével a koreográfiákat szem előtt tartva a színpadi megvalósítás korlátait, lehetőségeit.

A szereplőválogatást követően megalkottuk a korábban látott alkotások alapján a szereplők profilját, majd összeolvasást tartottunk és elkezdtek tanulni a szöveget. Annak érdekében, hogy még inkább megfogja őket a színház világa, látogatást tettünk a közösségfejlesztés érdekében Debrecenbe, a Csokonai Vitéz Mihály Színházba, ahol szakember segítségével betekinthettünk a színpad mögé. A napot egy közös mozifilm megtekintésével zártuk.

A korábban megtervezett táncos ruhákat elkészítették, a jeleneteket gyakorolták. Később a helyi művelődési ház színpadán próbáltuk el a darabot. Az általunk feldolgozott művet két napon keresztül vettük fel, majd a felvételeket diákokkal vágtuk meg és készítettük el a saját Rómeó és Júlia feldolgozásunkat.

A felvétel az alábbi linken tekinthető meg:

https://indavideo.hu/video/Romeo_es_Julia_Vay_modra

Értékelés:

Minden érettségit adó középiskola ugyanarra a közép-, vagy emelt szintű érettségire készíti fel diákjait. Hogy mitől lesz jobb egy iskola a másiknál ilyen tekintetben? A válasz egyszerű. A hagyományostól eltérő módszereket felvonultató, innovatív pedagógusok teszik hozzá egy oktatási intézményhez azt a többletet, melynek köszönhetően kiemelkedhet az intézmény a többi közül.

Az EFOP – 3.3.7-17-2017-00039 számú projekt lehetőséget adott arra, hogy más aspektusból vizsgálhassunk meg egy kiválasztott érettségi tétel elsajátítását. Nem titkolt célunk volt, hogy a projekt segítségével könnyebben, jobban, élményeket szerezve tanulják meg a tételt, miközben jól is érzik magukat. Az élménypedagógia segítségével tanórán kívül foglalkoztunk a történettel, melyet a diákok legtöbbször kooperatív munkaformában, irodalomterápiás módszerekkel dolgoztak fel. A tanulóink egyéb képességeit ismerve és azokat kamatoztatva kaptak különböző feladatokat, melyek megvalósításával közelebb kerültünk a kitűzött célhoz. Csoportokba rendeződve mélyültek el a kor művészetében, írtak saját szöveget a jelenetekhez, terveztek jelmezeket és díszleteket az internet segítségével. A tánc iránt érdeklődő és fogékony diákjaink dolgozták ki a táncos jelenetek koreográfiáját. A zenék vágásában jártas tanulóink készítették el az előadásban felcsendülő zenei mixeket, a filmezés iránt érdeklődők pedig végezték a felvétel technikai munkálatait laptopokon, mint például a felvett jelenetek összevágását.

A munka közben, beiktattunk egy – egy csapatépítő programot is, melynek köszönhetően egynapos kirándulásokon vettünk részt és látogattuk meg a tokaji színházat, ahol megtekintettük egy Rómeó és Júlia két szereplős előadást, majd ellátogattunk egy másik alkalommal a debreceni színházba, ahol a színházi szóvivő kísért minket a színpalák mögé, illetve a különböző színészek által látogatott helyiségekbe. Sok értékes információval

gazdagodtunk a színészek életét illetően a sminkszobában, a fodrászteremben, a jelmezraktárban, a zenekari árokban, vagy a színpad alatt is. Úgy gondolom, hogy ennek a kirándulásnak köszönhetően teljes rálátást kaptak a színészi életre, melyet így akár pályaorientációs kirándulásnak is elkönnyelhetnénk. A napot egy mozifilm megtekintésével zártuk. Itt megfigyelhették, hogyan, milyen szempontokat tartanak szem előtt a jelenetek vágási munkálatainál a profi vágók, mely nagy segítségükre volt a saját audiovizuális termékünk elkészítésében. Mivel tanulóink az egyes szerepekre önállóan jelentkeztek saját készségeik, képességeik szem előtt tartásával, illetve saját maguk által megírt szövegeket kellett betanulniuk, mely a jelen kor divatjának megfelelően, de hűen követi az eredeti mű fő szálát, magukénak érezték a történetet. A megvalósítást követő közös beszélgetésen egyikük sem nyilatkozott úgy, mintha a projektet kötelező tételtanulásnak élte volna meg. Felmerült a későbbiek tekintve egy színi társulat, egy drámaszakkör megalapításának ötlete is, amelyen kötelező irodalmi műveket dolgoznánk fel hasonló módszerekkel, hasonló módon.

A projekt végére a kezdetben több osztályból összeverbuvált csoport csapattá érett, melynek tagjai közül a hagyományos tanítási óra keretein belül éppen ezt az irodalmi művet vették néhányan. Azok a diákok, akik részt vettek a projektben, saját magukhoz képest is sokkal jobban szerepeltek a számonkérés során, mint azok a diáktársaik, akik a megszokott tanórai keretek között szerezték meg Shakespeare Rómeó és Júlia művével kapcsolatos ismereteket.

Diszkusszió:

Az élményalapú, nem formális tanulási módszerrel történő tananyag-feldolgozás még gyerekcipőben jár első sorban az effektív munkaóra szükséglete miatt. Ennek tudható be, hogy a jelenlegi rendszerben tanórai keretek között nincs lehetőség ilyen jellegű munkára. Ugyanakkor szakköri, kollégiumi szinten van létjogosultsága és egy magára valamit is adó intézmény esetében számolni kell annak lehetőségével, hogy jelen módszer bekerüljön az intézmény pedagógiai programjába.

Mi szeretnénk folytatni, mert ezen első projektünk eredményesnek bizonyult

